Jafnréttis- og mannréttindaáætlun

(30. september 2022)

Jafnréttis og mannréttindaáætlun Arnarskóla byggir á lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna nr. 150/2020, jafnréttisáætlun Kópavogsbæjar, lögum um grunnskóla (nr. 91, 2008), aðalnámskrá grunnskólanna, lög um jafna meðferð utan vinnumarkaðar nr. 85/2018, og jafnræðisreglu 65. gr. Stjórnarskrárinnar.

Markmið jafnréttis- og mannréttindaáætlunar er að tryggja að fyllsta jafnréttis allra sé gætt í skólanum. Lögð er áhersla á að nemendur og starfsfólk fái notið sín á eigin forsendum, og að hver einstaklingur sé metinn að verðleikum.

Í Arnarskóla er unnið að jafnrétti og mannréttindum í öllu daglegu starfi, með áherslu á að að allir taki jafnan þátt í samfélaginu, fái jöfn tækifæri til starfsþróunar, stundi nám við sitt hæfi og fái hvatningu til að rækta sérkenni sín. Þar eru gildi skólans höfð að leiðarljósi, en þau eru *gleði, virðing, sjálfstæði og fagmennska.*

Áætlunin er tvískipt, annars vegar miðar hún að nemendum og hins vegar að starfsfólki skólans. Hún er kynnt fyrir skólasamfélaginu á kynningarfundum og vefsíðu skólans.

Skólastjóri ber ábyrgð á að jafnréttis- og mannréttindaáætlun sé framfylgt.

Nemendur

Mikilvægt er að öll börn geti stundað nám og frístund til jafns við aðra, og að öllum bjóðist sömu tækifærin óháð kyni eða öðrum persónueinkennum.
Í aðalnámskrá grunnskóla er talað um jafnræði til náms, að allir nemendur eigi rétt á að stunda nám við sitt hæfi: "Tækifærin eiga að vera jöfn og óháð atgervi og aðstæðum hvers og eins. Þess er því gætt að tækifærin ráðist ekki af því hvort nemandi er af íslensku bergi brotinn eða af erlendum uppruna. Þau eru óháð kyni, hvar nemandi býr, hverrar stéttar hann er, hvaða trúarbrögð hann aðhyllist, hver kynhneigð hans er, hvernig heilsufari hans er háttað eða hvort hann býr við fötlun eða hverjar aðstæður hans eru."

Kynbundið og kynferðislegt áreiti eða ofbeldi líðst ekki í skólanum. Meðferð slíkra mála er sett í ákveðinn farveg eins og einelti og áföll. Virk samvinna við barnavernd, barnahús og lögreglu er nauðsynleg til þess að hægt sé að tryggja sem best velferð nemenda.
Mikilvægt er að kenna börnum að setja sín mörk og segja frá ef eitthvað gerist, og þau þurfa að vita að áreitni getur birst í mörgum myndum.

Skólanum ber að mæta hverju barni eins og það er og virða og viðurkenna margbreytileikann. Námsefni á að endurspegla margbreytileika mannlífsins og þannig efla og styðja við jafnréttisfræðslu,

Markmið	**Aðgerð**	**Ábyrgð**	**Tímarammi**
Að nemendur fái nám við hæfi	Einstaklingsáætlanir eru gerðar fyrir hvern og einn. Námsefni og umhverfi aðlagað þannig að hver nemandi njóti sín. Notast er við færnimatslista til þess að meta nemendur og framfarir skoðaðar reglulega.	Umsjónarkennarar, atferlisfræðingar og tenglar	Viðvarandi verkefni
Að námsefni endurspegli fjölbreytileika fólks	Námsefni skólans er að miklu leiti búið til af starfsfólki hans. Lögð skal áhersla á að nýta myndir og sögur af allskonar fólki af öllum kynjum í námi barnanna.	Allir starfsmenn sem koma að kennslu og frístund barnanna	Viðvarandi verkefni
Að ýta undir jákvæða sjálfsmynd nemenda og hvetja þá til að rækta sérkenni sín	Áhugasvið nemenda notað í kennslu og leik. Nemendum gefinn kostur á að virkja styrkleika sína og sökkva sér í áhugamál á frístundatíma. Nemendur studdir til eins mikils sjálfstæðis og kostur er.	Umsjónarkennarar, atferlisfræðingar og tenglarn samhliða öðrum starfsmönnum	Viðvarandi verkefni
Að koma í veg fyrir kynbundið/kynferðislegu áreiti/ofbeldi í skólanum	Allir nemendur fá einstaklingsmiðaða kennslu í kynfræðslu. Þau læri að þekkja sín mörk og segja "stopp" ef þeim líkar ekki eitthvað. Að starfsmenn séu aldrei einir með nemendum í lokuðu rými, setja glugga á hurðar í kennslustofum.	Umsjónarkennarar, atferlisfræðingar og tenglar	Viðvarandi verkefni

Starfsfólk

Mikilvægt er að allir taki virkan þátt í skólastarfinu til að styrkleikar hvers og eins fái notið sín sem best og að hver einstaklingur sé metinn á eigin forsendum og ýtrasta jafnræðis sé gætt milli starfsmanna. Starfsfólki og nemendum skal ekki mismunað vegna kyns, kynhneigðar, aldurs, útlits, uppruna, þjóðernis, litarháttar, heilsufars, efnahags, fötlunar, trúar eða stjórnmálaskoðana eða annarrar stöðu, og þannig verið tryggt að mannauður nýtist sem best.

Starf sem laust er til umsóknar skal standa opið öllum kynjum en leitast skal við að hafa kynjahlutfall með þeim hætti að hægt sé að tryggja nemendum viðeigandi stuðning í öllum námsgreinum og aðstæðum s.s. sundi og íþróttum.

Við ákvörðun launa skal þess gætt að kynjum sé ekki mismunað og skulu viðmið við ákvörðun launa vera öllum skýr og ljós.

Launajafnrétti er í skólanum fyrir jafnverðmæt og sambærileg störf.

> Við ákvörðun launa skal gæta fyllsta jafnréttis. Starfsmenn skulu njóta sömu kjara fyrir sömu eða jafnverðmæt störf (IST 85) og skulu þau viðmið sem lögð eru til grundavallar launaákvörðun ekki fela í sér kynjamismun.
> Skólinn skuldbindur sig jafnframt til að vinna að stöðugum umbótum á þessu sviði, hafa eftirlit með viðmiðum og bregðast við frávikum sem upp kunna að koma.
> Við ákvörðun starfskjara skal tryggt að þau viðmið sem lögð eru til grundvallar þeirri ákvörðun feli ekki í sér kynjamismun. Það gildir jafnt um lífeyrisframlag, lengd orlofs eða veikindaréttar eða hvers konar annarra starfskjara sem hægt er að meta til fjár.

Í samræmi við lög nr. 150/2020 mun skólinn ljúka jafnlaunavottun fyrir lok árs 2022 sem staðfestir að jafnlaunakerfi fyrirtækisins og framkvæmd þess uppfylli kröfur staðals ÍST 85.

Allir skulu hafa jafna möguleika á starfsframa innan skólans. Gæta skal jafnréttissjónarmiða við skiptingu verkefna og deilingu ábyrgðar meðal starfsmanna. Starfsmenn skulu eiga jafnan aðgang að launuðum aukastörfum og því sem talist gæti til hlunninda.

Starfsfólk skólans á jafnan rétt til þess að samræma vinnuskyldur sínar fjölskyldulífi. Stjórnendur eiga að leitast við að gera nauðsynlegar ráðstafanir svo það megi verða.

Allir starfsmenn eiga rétt á að komið sé fram við þá af virðingu og að þeir sæti ekki einelti, kynferðislegu né kynbundnu áreiti. Telji starfsmaður að brotið sé á rétti hans í Arnarskóla skal hann leita til trúnaðarmanns eða stjórnenda sem í sameiningu finna hverju máli farveg.

Markmið	**Aðgerð**	**Ábyrgð**	**Tímarammi**
Jafnlaunavottun lokið og viðhaldið skv. lögum	Fylgja ferli vottunaraðila og ÍST 85	Framkvæmdastjóri	Lok árs 2022 auk endurvottunar skv. kröfum laga.

Fólk fær jöfn laun og nýtur sömu kjara fyrir sambærileg og jafnverðmæt störf	Greina árlega laun og fríðindi starfsmanna. Leiðrétta skal laun ef fram kemur mismunur sem ekki verður skýrður með öðru en kynferði.	Skólastjórnendur, framkvæmdastjórn, bókari	Við ráðningar. Launagreiningu skal lokið í júní á hverju ári.
Laus störf standa öllum kynjum til boða og leitast er við að jafna kynjahlutföll	Auglýsingar höfða til allra kynja og hæfni umsækjenda metin óháð kyni.	Skólastjórnendur	Við ráðningar
Öllum þeim sem vinna jafn verðmæt störf skal til jafns standa til boða tækifæri til starfsþjálfunar og endurmenntunar	Gæta skal jafnræðis við gerð endurmenntunaráætlunar.	Skólastjórnendur	Við ráðningar og gerð endurmenntunaráætlunar
Að öll kyn geti tekið jafna ábyrgð á fjölskyldu sinni og heimili.	Allir starfsmenn hvattir til að taka virkan þátt í fjölskyldulífi, og gefinn sveigjanleiki til að sinna börnum og öðru sem kann að koma upp innan heimilisins.	Skólastjórnendur	Viðvarandi
Sveigjanleiki í starfi til að samræma þarfir fjölskyldu sinnar, einkalífi og atvinnu.	Rætt í starfsmannaviðtali og eftir þörfum við hvern og einn	Skólastjórnendur	Við ráðningu og síðan eftir þörfum
Að útrýma misrétti, áreitni og /eða ofbeldi ef mál af þeim toga koma í ljós, sama í hvaða mynd það birtist	Að vinna að forvörnum og fræðslu um misrétti, áreitni og/eða ofbeldi, skv forvarnaráætlun sem birt er í starfsáætlun skólans. Undantekningarlaust er gripið til aðgerða og mál sett í viðeigandi ferli	Skólastjórnendur	Tímasetning á aðgerðum tengdum forvörum og fræðslu er í símenntunaráætlun. Þegar mál koma upp